

KRIZMANICI

- **BIBLIJA:**

Biblja ili Sveti Pismo je Sveta i Bogom nadahnuta knjiga. Ona je remek djelo svjetske književnosti. Biblja je zbirka više knjiga: **ukupno 73.**

Biblja se dijeli na Stari i Novi zavjet, ili Stari i Novi Savez. U Starom Savezu ima **46 knjiga a u Novom 27.**

Knjige starog Zavjeta pišu o Postanku svijeta, Grijehu prvih Ljudi, o Izabranom Narodu čija povijest počinje s Abrahamom, Izakom i Jakovom, o 12 sinova Jakovljevih od kojih će nastati 12 plemena Izraelovih. O središnjem događaju izbavljenja Izraelskog naroda iz Egipta. Vođa naroda i izbavitelj je Mojsije i njegov brat Aron. Mojsije sklapa savez i prima 10 zapovijedi. **Mojsija su naslijedili Suci, a iza sudaca su došli kraljevi** i posljednji kralj kad se Isus rodio bio je Herod. Za vrijeme vladanja nekih kraljeva koji su bili loši vladari Bog šalje Proroke kao svoje glasnike.

Proroka je bilo 16. Cetiri velika (Izajja, Jeremija, Ezekijel, Danijel) i 12 malih. Posljednji prorok Starog Zavjeta je **Ivan Krstitelj**. To je bio preteča Kristov i on je pozivao narod na Obraćenje, kojega je krstio vodom. Krstio je i Isusa u rijeci Jordanu.

- **Dakle, knjige Staroga Zavjeta sadrže Božju riječ upućenu ljudima u vrijeme očekivanja Isusa Krista i priprave za njegov dolazak.**
- **Knjige Novoga zavjeta sadrže Božju riječ upućenu ljudima u vrijeme Isusa Krista i nakon dolaska Isusa Krista.**
- **Biblja je prevedena na oko 2000 jezika.**

BIBLIJA – STARI ZAVJET

STARI ZAVJET (SZ): ukupno 46 knjiga

PETOKNJIŽJE III ZAKON MOJSIJEV (5 knjiga)	Knjiga Postanka (Post) Knjiga Izlaska (Izl) Levitski zakonik (Lev) Knjiga Brojeva (Br) Ponovljeni zakon (Pnz)		
POVIJESNE KNJIGE (16 knjiga)	Jošua (Jš) Knjiga o sucima (Suci) Knjiga o Ruti (Rut) Prva knjiga o Samuelu (1 Sam) Druga knjiga o Samuelu (2 Sam) Prva knjiga o Kraljevima (1 Kr) Druga knjiga o Kraljevima (2 Kr)	Prva knjiga Ljetopisa (1 Ljet) Druga knjiga Ljetopisa (2 Ljet) Knjiga Ezrina (Ezr) Knjiga Nehemijina (Neh) Tobija (Tob) Judita (Jdt) Estera (Est) Prva knjiga o Makabejcima (1 Mak) Druga knjiga o Makabejcima (2 Mak)	
PJESNIČKE I MUDROSNE KNJIGE (7 knjiga)	Psalmi (Ps) Job (Job) Mudre izreke (Izr)	Propovjednik (Prop) Pjesma nad pjesmama (Pi) Knjiga Mudrosti (Mudr) Knjiga Sirahova (Sir)	
PROROČKE KNJIGE (18 knjiga)	Izaja (Iz) Jeremija (Jer) Tužaljke (Tuž) Baruh (Bar) Ezekiel (Ez) Daniel (Dn)	Hošea (Hoš) Joel (Jl) Amos (Am) Obadija (Ob) Jona (Jon) Mihej (Mil)	Nahum (Nah) Habakuk (Hab) Seferija (Sel) Hagaj (Hag) Zaharija (Zah) Malahija (Mal)

BIBLIJA NOVI ZAVJET

NOVI ZAVJET (NZ): ukupno 27 knjiga			
POVIJESNE KNJIGE (evandeoska povijest Isusa Krista i prve Crkve: 5 knjiga)	Evangelije po Mateju (Mt) Evangelije po Marku (Mk) Evangelije po Luki (Lk) Evangelije po Ivanu (Iv)	Djela apostolska	(Dj)
POSLANICE (14 Pavlovih i 7 »kataličkih« poslanica: ukupno 21 knjiga)	Poslanica Rimljanima (Rim) Prva poslanica Korinćanima (1 Kor) Druga poslanica Korinćanima (2 Kor) Poslanica Galačanima (Gal) Poslanica Efesjanima (Ef) Poslanica Filipijanima (Fil) Poslanica Kološanima (Kol) Prva poslanica Solunjanima (1 Sol) Druga poslanica Solunjanima (2 Sol) Prva poslanica Timofeu (1 Tim)	Druga poslanica Timoteju (2 Tim) Poslanica Titu (Tit) Poslanica Filemonu (Flm) Poslanica Hebrejima (Hebr) Jakovljeva poslanica (Jak) Prva Petrova poslanica (1 Pt) Druga Petrova poslanica (2 Pt) Judina poslanica (Jd) Prva Ivanova poslanica (1 Iv) Druga Ivanova poslanica (2 Iv) Treća Ivanova poslanica (3 Iv)	
OTKRIVENJE (proročka knjiga posebne vrste: 1 knjiga)	Otkrivenje (Otk)		

APOSTOLSKO VJEROVANJE

- Apostolsko vjerovanje jest vrlo kratak sažetak onoga što vjeruje Kristova zajednica. Nazivamo ga apostolskim, zato što se u njemu nalazi ono najvažnije što su apostoli navještali i što je od svoga početka vjerovala Kristova zajednica.
- **VJEROVATI -- VJERA**
- **Vjerovati znači** imati povjerenja u nekoga, oslanjati se na nekoga, biti uvjeren da je istina ono što govori i da će se ispuniti ono što obećava.
- Abraham je vjerovao u Boga. Zato je **praotac naše vjere**. Apostoli i ostali učenici pošli su za Isusom jer su imali povjerenja u njega. **Kad je Isus uskrsnuo i poslao Duha Svetoga** tada su vidjeli da je Isus svoja obećanja ispunio. Tada su bili potpuno sigurni.
- Mi vjerujemo u uskrslog Krista i u sve što je on govorio i činio zato što imamo povjerenja u apostole i u **Crkvu koja je primila Duha Svetoga**.
- **Vjerom se uspostavlja životno zajedništvo s Bogom i istinsko bratstvo među ljudima.**

- **Svoju vjeru temeljimo na:**
1. **Božjoj Objavi** u kojoj je Bog priopćio čovjeku tajnu o sebi i dao nam odgovor na mnoga ljudska pitanja. Božja objava je zapisan u Svetom Pismu.
  2. **Razumu** – jer razumskim razmišljanjem o stvorenom svijetu i čovjeku, zaključujemo da Bog postoji i da ništa nije moglo samo od sebe nastati.
  3. **Savjest** – je glas Božji u nama i ona je temelj našoj vjeri, jer nam stalno govori što je dobro a što zlo.
  4. **Usmena predaja** – mi polako odrastamo, a roditelji, svećenik i drugi... usmeno nam govore o Bogu. Mi na toj usmenoj predaji gradimo svoju vjeru.

Svoju vjeru živimo po milosti Krštenja, a osobito je održavamo molitvom. Vjeru smo primili na krštenju.

- **Vjerujem u Boga .....**
- **Bog**
- **Bog je stvoritelj svega što postoji.** On je jedan i vječan, istinit i vjeran, svemoguć i dobar. Bog je nevidljiv. Boga nam je objavio osobito Isus Krist. Da je on Ljubav. Da su u Bogu tri osobe:Otac Sin i Duh Sveti, da je jedan Bog.
- Jedan od najljepši naziva za **Boga jest Otac**. To je prva osoba u **Presvetom trojstvu**. Svi su ljudi međusobno braća jer im je Bog svima otac.
- **Andeli**
- **Osim vidljivog svijeta Bog je stvorio i nevidljivi svijet, to su Andeli.**To su duhovna bića obdarena razumom i slobodnom voljom. U Bibliji se spominju kao Božji poslanici ljudima. Andeli čuvari.
- **Čovjek – Vrhunac Božjeg stvaranja na zemlji.**
- **Čovjek je sličan Bogu jer slično kao i Bog može spoznavati, stvarati, ljubiti i živjeti.** Čovjek ima i dušu i tijelo za razliku od anđela. Čovjek je stvoren kao biće za drugoga. Stvoren je kao “muško i žensko”.
- **Sagriješili su i ljudi i anđeli.**
- **Grijeh je u ljudsku povijest ušao preko prvi ljudi koji su u Bibliji nazvani Adam i Eva.**

- **Biblija nam na slikovit način želi reći da tajna zla i grijeha među ljudima prisutan već od početka njihove povijesti.**
- **Grijeh prvi ljudi zove se “istočni grijeh”** jer iz njega ističu svi ostali grijesi. Tek će Isus Krist i Blažena djevica Marija kao nova Eva otkloniti snagu istočnog grijeha. Istočnim grijehom izgubljeno je prijateljstvo s Bogom ili posvetna milost. Čovjek je ranjen grijehom i sklon je grijehu i zlu.
- **Čovjek je pozvan da se bori protiv grijeha.** Ali u toj borbi nije prepušten sam sebi. Bog mu obećava Spasitelja.
- **LJUDI SU DUGO ČEKALI SPASITELJA**
- Bog je polako pripremao narod za njegov dolazak.

Bog kažnjava grijeh i obećaje Spasitelja

- Kad su prvi ljudi sagriješili prestali su biti djeca Božja. Izgubili su posvetnu milost. U to su čuli Božji glas i počeli su se skrivati u zemaljskom raju.
- Začuo se glas Božji: "Adame, gdje si? On se odazvao: Čuo sam Tvoj glas pa sam se uplašio i sakrio".
- Tada Bog reče: "A zašto si jeo jabuku sa stabla života"?
- Adam odgovori: "Žena mi je dala jesti s drveta pa sam jeo".
- Tada Bog upita ženu: "Zašto si to učinila?"
- Eva ogovori: "Zmija me je prevarila pa sam jela".
- Tada reče Bog: "Doći će jedna žena koja će biti Majka Spasitelja. Ona će satirati zmiji glavu.
- Zatim reče Adamu: "Trnje će ti rasti na zemlji i zarađivat ćeš kruh u znoju lica svoga, a napokon ćeš umrijeti."
- Potom je Bog Adama i Eve protjerao iz raja. Bog je prve ljude kaznio najtežom kaznom što su morali umrijeti.
- Prvi ljudi su roditelji sve djece. Što su oni dobili od Boga vrijedilo je za sve ljude. Tako prvi grijeh istječe od Adama i Eve i prelazi na sve ljude. Zato se svi ljudi rađaju u tom grijehu.
- Bog je jedino Blaženu Djevicu Mariju očuvao od istočnog grijeha. Mi slavimo 8. prosinca blagdan Bezgrešnog začeća Blažene djevice Marije.

Potomci Adama i Eve te njihovi grijesi

- Adam i Eva su imali dva sina Kajin i Abel. Jedan je bio stočar, a jedan zemljoradnik. Jednog dana prinosili su žrtvu na žrtvenik. Abel je prinio najbolje što je imao, a Kajin ono što je imao najlošije.
- **Bog je rado pogledao na žrtvu Abela. Kajin je bio ljubomoran što je Bog pogledao na ljubav i žrtvu Abela, a njegovu nije**
- Kajin je ubio svoga brata Abela. Bio je to teški grijeh-smrtni grijeh.
- Prošla su mnoga stoljeća i bilo mnogo potomaka Adama i Eve. Mnogi su se bojali Boga i odano služili, ali mnogi su bili protiv Božje volje.
- **Bog je odlučio ljudе koјe je stvorio izbrisati sa lica zemlje, ali je Noa našao milost u Božjim očima.**
- Bog mu je rekao neka napravi korabljlađu, a on će pustiti opći potop. I zapljuštila je kiša 40 dana i noći, te sve potopila. Preživio je samo Noa sa svojom djecom i životinjama od svake vrste koje je stavio na lađu.
- Kad su kiše stale ukazala se velika duga na nebū. Pojavilo se kopno, a Noa je podigao žrtvenik. Tada je Noa sklopio savez sa Bogom . No i poslije Noe ljudi nisu bili bolji. Gradili su kulu do nebabilonsku kulu. To je bila velika oholost ljudska.
- **Bog je odlučio pozvati Abrahama u obećanu zemlju i od njega načiniti izabrani narod.**

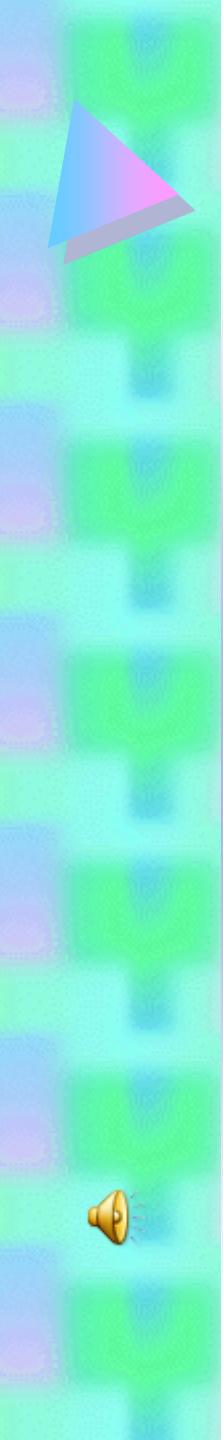

ABRAHAM, IZAK I JAKOV – PRAOCI NAŠE VJERE

- Bog je odlučio između svih naroda izabrati sebi jedan narod i s njime sklopiti savez. Tako je pozvao Abrahama iz Ura u Kaldeji – današnji Irak, da ostavi svoju zemlju i pođe u obećanu zemlju Palestinu.
- Abraham je krenuo 1000 kilometara na put u obećanu zemlju. Nije imao djece, Bog daruje dijete u starih godina. Dijete se zvalo Izak. Bog je svoje obećanje izvršio, ali je tražio vjeru od Abrahama.
- Tako je Bog jednom kušao Abrahama da žrtvuje svoga sina jedinca. Abraham je i na to bio spremam. Tako je Abraham postao pravotac naše vjere.
- Izak se oženio sa lijepom djevojkom Rebekom i imao dva sina Ezava i Jakova.
- Jakov je bio mlađi i majka ga je više voljela. Tako je dobio očev blagoslov iako je bio mlađi.
- Jakov je imao 12 sinova. Najmlađi se zvao Josip. Njega su braća zbog ljubomore jer ga je Otac najviše volio prodala egipatskim trgovcima.
- Josip je bio jako pametan. Egipatski Faraon sanjao je sedam mršavih krava i sedam debelih. Pozvao je Josipa da protumači san. Josip mu je rekao da dolazi sedam rodnih godina a onda sedam gladnih. Josipa je namjestio za ministra koji je skupljao žito u žitnicu.
- Kad je došlo sedam gladnih godina Josipova braća i Otac došli su u Egipt po žito. Kad su tamo prepoznali brata ostali su u Egiptu. Prošlo je mnogo godina i bilo im je lijepo dok je Josip bio živ. Ali kad je Josip umro došla su teška vremena za Židovski narod. 450 godina su u ropstvu i gradili velike piramide kao roblje.

MOJSIJE I DESET ZAPOVIJEDI

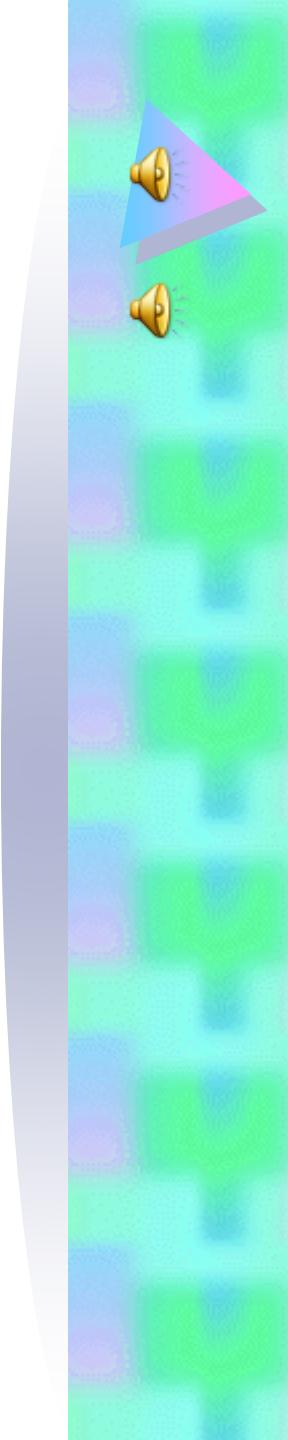
- DJEČAČIĆ U KOŠARICI OSTAVILA GA HEBREJKA - ŽIDOVKA.
- FARAOJAVA KĆI NALAZI DJEČAČIĆA U KOŠARICI
- GORUĆI GRM
- MOJSIJE I ARON PRED FARAONOM
- KRV PASHALNOG JAGNJETA
- BOG IZVODI IZRAELCE IZ EGIPTA
- PRIJELAZ PREKO CRVENOG MORA
- POGIBIJA EGIPATSKE VOJSKE
- MANA S NEBA
- VODA IZ PEĆINE

DESET ZAPOVIJEDI

1. JA SAM GOSPODIN BOG TVOJ NEMAJ DRUGIH BOGOVA UZ MENE.
2. NE IZUSTI IMENA GOSPODINA BOGA SVOJEG UZALUD.
3. SPOMENI SE DA SVETKUJEŠ DAN GOSPODNJI.
4. POŠTUJ OCA I MAJKU DA DUGO ŽIVIŠ I DOBRO TI BUDE NA ZEMLJI.
5. NE UBIJ .
6. NE SAGRIJEŠI BLUDNO.
7. NE UKRADI.
8. NE RECI LAŽNO SVJEDOČANSTVA.
9. NE POŽELJI TUĐEG ŽENIDBENOGLA DRUGA.
10. NE POŽELI NIKAKVE TUĐE STVARI.

Ulazak u obećanu zemlju:suci,kraljevi,proroci Dolazak Spasitelj

- Mojsije i Aron uveli su narod u Obećanu zemlju Kanan ili Palestinu. Na putu su morali ratovati s mnogim narodima. Kad su ušli u Kanan, Mojsije je razdijelio zemlju na **12 plemena** kao spomen na **12 sinova Jakoljevih**.
- Da bi lakše vodili narod postavili su na čelo naroda Suce: njih je bilo 17. Osobito se istakli svojom hrabrošću: **Gideon,Samson, Eli i Samuel.**
- Kada više nisu narodom mogli upravljati suci izabrali su prvog Kralja **Šaula**. Osobito su bili slavni kraljevi: **David i Salomon**. Kasnije će Izraelce porobiti Babilonci i Asirci. Za sve to vrijeme narod je vođen od duhovnih voda Proroka, koje je Bog slao kao svoje glasnike.
- Proroka je bilo; četiri velika i 12 malih. Veliki su: **Izaija, Jeremija, Ezekijel i Danijel**. Posljednji prorok bio je **Ivan Krstitelj**. On je Pripravljao put našem Spasitelj Isusu Kristu.

Ljudi su dugo čekali Spasitelja

- Kad su prvi ljudi sagriješili Bog je obećao Spasitelja. O Spasitelju su proroci unaprijed govorili o dolasku Spasitelja, da će se roditi u Betlehemu od Davidove loze, da će činiti velika čudesa, daće trpjeti, umrijeti, uskrsnuti i na nebo uzaći.
- S dolaskom Spasitelja počinje Novi Zavjet. **Rođenje Isusovo slavimo 25. prosinca**, a četiri nedjelje prije Božića slavimo kao Advent - Došašće.
- Sveti pismo govori da je Isus iz Nazareta. Rodio se za vrijeme Rimskog cara Augusta. Njegovim rođenje nastupila je nova era. Od Isusova rođenja brojimo godine.
- Isus je rođen do Blažene djevice Marije. Njegovo rođenje navijestio je anđeo Gabrijel. Isus je začet po Duhu Svetom. Djevica je bila zaručena sa Svetim Josipom.

Božić

- Rimski car **August** izdao je zapovijed da se prebroje svi ljudi u njegovojoj zemlji. I pošli su ljudi da se prijave, svaki onamo gdje su mu živjeli djedovi. **Josip i Marija** bili su kraljevskog roda Davidova. Zato su otišli iz **Nazareta u Betlehem, grad Davidov**, da se ondje prijave.
- Kad su došli u Betlehem, nisu mogli nigdje naći stana. Onda otidu izvan grada, nađu kraj Betlehema štalicu i uđu u nju. **Marija** je bila pred porodom. **Tu noć rodio se u štalici Spasitelj svijeta, Isus Krist.**
- Oko gradića Betlehema bilo je mnogo pašnjaka. Na pašnjacima bilo je mnogo pastira sa svojim stadom. Njima je anđeo pristupio s porukom: **Danas vam se u Davidovu gradu rodio Spasitelj – Krist Gospodin.** Mnoštvo anđela pjevalo je pjesmu: **Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima dobre volje.**
- **Pastiri su krenuli i prvi se poklonili Isusu.**

- **Isus Krist**
- Isus je povjesno poznata osoba. Potekao je od Židovskog naroda. Rodio se, živio i djelovao u Palestini.
- Kršćani su dobili naziv po Isusu Kristu i za kršćanina. **Isus je Sin Božji, Druga Božanska osoba pravi Bog i pravi čovjek. On je spasitelj svijeta.** Začet po Duhu Svetom a tijelo je dobio od BDM.
- Mariju nazivamo Bogorodicom. Najveći Marijini blagdani su: Bezgrešno začeće i njezino uznesenje (Velika Gospa)
- Isus se rodio u Betlehemu a zavičaj mu je bio Nazaret. Krstio se u Jordanu od Ivana Krstitelja i tada je počeo javno naučavati. Na krštenju se **prvi puta objavilo i Presveto Trojstvo.**
- Isus kao putujući učitelj vrlo brzo je okupio veliki broj učenika. Među njima izabrao je 12 apostola.
- Tko je Isus bio, što je naučavao i činio, o tome nam osobito svjedoče Evanđelisti: **Matej, Marko, Luka Ivan.**
- Isus nastupa kao učitelj kojega je Bog poslao. **On naviješta Evanđelje o Božjem kraljevstvu.**

- **Božje kraljevstvo**
- Je novi Božji svijet, u kojem Bog i Isus Krist uspostavlja nove odnose s ljudima. Svi su ljudi braća. Tameljni zakon tih novih odnosa je “**zapovijed ljubavi**”.
- Isusova čudesna znak su Božje blizine i njegove povezanosti s Bogom. Isus nam je otkrio najveću tajnu o nama i o Bogu. Tajnu Presvetog trojstva i tajnu našega poziva. **To je vrhunac Isusove objave**. On nas je naučio molitvi Oče naša.
- Isus je vrlo brzo imao mnogo pristalica, ali i mnogo ljutih neprijatelja. Oni su ga osudili na smrt.
- Prije odlaska u smrt Isus je slavio sa učenicima **Posljednju večeru**. Tada je ustanovio Euharistiju (sv. Misu). Tu obnavljamo spomen na njegovu smrt i uskrsnuće.
- **Svojom mukom i uskrsnućem Isus nas je otkupio**, otvorio je vrata raja koja su zatvorena od pojavka istočnog grijeha.
- **Isusovo uskrsnuće je najveće čudo i središnji događaj ljudske povijesti i temelj naše vjere.**

- **Uskrсли Krist uvijek ostaje s nama, kako je obećao. Otajstvo njegove prisutnosti i zajedništva s njime slavimo u euharistiji.**
- Njegovo uskrsnuće je početak novog neba i nove zemlje. Isus je 40 dana nakon uskrsnuća uzašao na nebo. Od svoga uzašašća Isus kao Posrednik između Boga i ljudi, kao glava Crkve.
- **Isus je pedeset dana nakon uskrsnuća svojima poslao Duha Svetoga. Isus je svojim učenicima povjerio da nastave njegovo djelo u svijetu do kraja povijesti.**
- Uskrсли Krist je živ i uvijek prisutan u Crkvi: s nama je kad čitamo njegovu riječ u Svetom Pismu, kad se sastajemo na molitvu, prisutan je u sakramentima, osobito u euharistiji.
- **Svi su kršćani pozvani da naviještaju Kristovo Evandelje.**
- **Na prve Duhove rođena je Crkva. Duh Sveti je duša Crkve. On je ljubav između Oca i Sina, on je Treća Božanska osoba.**

-
- **Mi na poseban način primamo Duha svetoga u sakramantu krizme. Tada primamo i posebne darove Duha Svetoga. Ljubav je najveći dar. Duh Sveti nam govori osobito po glasu naše savjesti.**
  - **Isus je osnovao svoju Crkvu i njoj dao njenu dušu – Duha Svetoga.**
  - **Crkva je zajednica Isusovi vjernika koji priznaju njegove poglavare. Mi postajemo po krštenju članovi Crkve.**
  - **Crkva se dijeli na hijerarhijske služitelje u koje spadaju: papa, biskupi, svećenici i đakoni. Oni se za svoju službu pripremaju svetim redom i laike u koje spadaju svi vjernici.**
  - **Crkvena je služba trostruka: učiteljska, pastirska, svećenička tj. Vlast naučavanja, posvećivanja i upravljanja. Postoje tri stanja crkve: putujuća Crkva – to su vjernici na zemlji, trpeća Crkva- to su vjernici u čistilištu i slavna Crkva- to su oni vjernici koji su postigli vječno blaženstvo.**

- **OPROŠTENJE GRIJEHA**
- **Sakramenti su vidljivi znakovi nevidljive Božje milosti.**
- **Temeljni sakrament u kojem se opraštaju svi grijesi jest krst. Krst nas oslobađa istočnog grijeha i svakog drugog grijeha.**
- **Sakrament pokore ili pomirenja - isповijed zahtijeva ispitivanje savjesti (po 10 Božji zapovijedi) zatim pokajanje i čvrsta odluka da se ne grieši više. Dužni smo ispjediti sve teške grijeha.**
- **Teški grijeh je tko svojevoljno i svjesno čini veliko zlo protiv Boga i bližnjega.**
- **Mi vjerujemo u oproštenje grijeha jer nam Bog oprašta grijeha kako je to Isus i rekao Petru. Što god odriješiš na zemlji bit će odriješeno i na nebu... A Isus je ispričao primjer izgubljenog sina i Milosrdnog oca koji oprašta sinu.**

- **Vjerom u uskrsnuće tijela izražavamo svoju sigurnost da će sav čovjek – ne samo dušom nego i tijelom- imati udjela u uskrsnuću.**
-
- **Mi smo već sada suuskrsli s Kristom. Njegovo uskrsnuće je temelj našega uskrsnuća. Euharistija je lijek besmrtnosti. “Tko jede ovaj kruh, živjet će uvijek i neće nikada umrijeti.”**
- **Poslije smrti moguća su tri stanja: raj(nebo), pakao i čistilište. Raj ili nebo ili vječni život uživaju oni koji su nakon smrti zauvijek s Bogom i međusobno sretni.**
- **Pakao se naziva druga smrt – vječna odijeljenost – odbačenost od Boga.**
- **Kršćanska vjera nazire i jedno privremeno stanje nakon smrti. Stanje čišćenja. Kroz njega prolaze oni koji umiru u prijateljstvu s Bogom, ali još nisu savršeni u ljubavi.**